

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoP/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212201827
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8212201827.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mariany Muránskej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú: R. T., nar. X.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pochádzajúcu z matky I. T., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., L. D. č. X, zastúpenej JUDr. Janou Švantnerovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Bardejov, Hviezdoslavova č. 9 a otca D. T., nar. XX.X.XXXX, bytom J., L. D. č. X, zastúpeného JUDr. Vierou Mulíkovou, advokátkou, advokátska kancelária so sídlom v Bardejove, Stöcklova č. 21, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu v Bardejove, č. k. 5P/24/2012-210 z 18.11.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zvýšení výživného na sumu 130,- eur mesačne od 1.9.2012, vo výroku o platení výživného a vo výroku o dlžnom výživnom za obdobie od 1.9.2012 do 30.11.2014 a vo výroku o trovách konania.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Bardejov č.k. 3C/303/2005-117 zo 4.6.2009 vo výroku o výživnom pre maloletú R. tak, že zvýšil výživné otcovi pre maloletú R. za dobu od 6.3.2012 do 31.8.2012 zo sumy 80,- eur mesačne na sumu 100,- eur mesačne a od 1.9.2012 na sumu 130,- eur mesačne. Bežné výživné určil splatnosť k rukám matky maloletej do 15. dňa v mesiaci vopred. Dlh na zvýšenom výživnom za dobu od 6.3.2012 do 30.11.2014 vo výške 866,77 eur povolil otcovi splácať v splátkach po 40,- eur mesačne splatných spolu s bežným výživným, počnúc bežným výživným za mesiac nasledujúci po právoplatnosti rozsudku k rukám matky maloletej. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že matka žiadala zvýšiť výživné odo dňa nástupu maloletej na základnú školu. Nepreukázala však žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by znamenali zvýšiť výživné od tohto obdobia. Preto návrh matky na zvýšenie výživného od 1.9.2011 do 5.3.2012 bol zamietnutý. Pri zvýšení výživného zohľadnil vek maloletej, odôvodnené potreby dieťaťa, možnosti a schopnosti otca maloletej. Zistil, že otcovi odpadla vyživovacia povinnosť k staršiemu synovi D. vo výške 100,- eur mesačne počnúc 1.9.2012. Považoval toto za zmenu pomerov, ako aj potreby dieťaťa. Pokiaľ išlo o príjem otca, dlhodobo tento pracuje v zahraničí ako kuchár a pracuje z roka 9 mesiacov za sezónu, kde aj býva. Matka pracuje rovnako na smeny, resp. na turnusy, keďže robí opatrovatelku v zahraničí. Pokiaľ išlo o výdavky oboch rodičov, považoval tieto za primerané a v takej výške, ktoré nebránili otcovi platiť vyššie výživné. Porovnal teda okolnosti, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výživného v čase posledného rozhodovania o výživnom a v čase rozhodovania súdu o návrhu matky a dospel k záveru,

že došlo k zmene pomerov, a to aj u oboch rodičov, ako aj u maloletého dieťaťa. U maloletej posledná úprava bola vykonaná pred viac ako piatimi rokmi, v tom čase bola ešte v predškolskom veku. V súčasnej dobe je už žiačkou základnej školy, s ktorou sú spojené, s jej návštevou, výdavky. Maloletá nadobudla majetok v priebehu konania s tým, že išlo o majetok, ktorý dostala darom od svojej starej mamy. Táto okolnosť nemá vplyv na povinnosť otca prispievať vyšším výživným. Zobral do úvahy úhradu výživného v priebehu konania, dlh na výživnom za obdobie, kedy bolo zvýšené výživné z 80,- eur mesačne na 100,- eur mesačne a následne zvýšené výživné na sumu 130,- eur. Celkovo dlh výživnom tak predstavoval 866,77 eur a povolil splácať tento dlh v splátkach.

Výrok o dlžnom výživnom odôvodnil ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p..

Výrok o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec. Poukázal na to, že má záujem aj naďalej pracovať v zahraničí, kde má svoje deti, priateľov a zázemie. Táto skutočnosť mu neprekáža aktívne si hľadať prácu aj v zahraničí prostredníctvom internetu, na druhej strane súd prvého stupňa takéto konanie považoval za neehospodárne, na druhej strane opomenul dôležitý predpoklad, že ak by sa otec v tom istom čase zdržiaval v zahraničí, náklady vynaložené na takýto pobyt by boli neporovnateľne vyššie aké sú tie, keď býva v nájme na D.. Pokiaľ sa poukazuje na to, že otec má svojich rodičov 27 km vzdialených od J., je potrebné konštatovať, že je to dospelý muž, ktorý má nárok na svoje súkromie a nemá povinnosť zaťažovať rodičov. Otec teda je vlastne bezdomovcom, keďže výlučnou nájomkyňou bytu sa stala matka maloletej po rozvoze manželstva. Otec nemá zabezpečenú stálu prácu a stály príjem, pritom si musí vyriešiť otázku bývania. Súd prvého stupňa sa nevysporiadal ani s okolnosťou, že od októbra 2014 je otec nezamestnaný, preto navrhoval, aby bolo predmetné rozhodnutie zmenené a aby bolo určené výživné na sumu 100,- eur mesačne s platením 40,- eur splátok spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu.

K odvolaniu otca sa vyjadrila matka. Táto uviedla, že odvolanie je len účelové, nové skutočnosti neuviedol v tomto odvolaní, preto navrhla potvrdiť rozhodnutie ako vecne správne. Zároveň oznámila zmenu s tým, že sa zamestnala priamo v J..

Odvolací súd prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 ods. 1, 2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a na základe toho aj vec správne právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Z obsahu spisu je zrejmé, že maloletá R. T. pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené v konaní pred Okresným súdom v Bardejove pod sp.zn. 3C/303/2005. V tom čase dve maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti a výchovy matky a určené bolo výživné vo výške 80,- eur na maloletú R. a 150,- eur na maloletého D.. Maloletý D. v priebehu konania nadobudol plnoletosť a otcovi tým odpadla vyživovacia povinnosť. Maloletá R. nastúpila do prvého ročníka základnej školy 1.9.2011. Matka maloletého dieťaťa pracuje ako opatrovateľka v O. v dvojtýždňových turnusoch, so 700,- eur mesačným príjmom. Otec maloletej pracuje v horských hoteloch v S. so zárobkom zhruba 1.200,- eur mesačne. Pracuje v zahraničí v turistických strediskách ako kuchár v sezóne v roku od decembra do apríla a od júla do polovice septembra, vo zvyšnom čase je vedený na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaný. Výdavky pozostávajú predovšetkým so zabezpečením bývania v čase, keď je na D., kde potrebuje riešiť bývanie, vzhľadom k tomu, že výlučnou nájomkyňou ich spoločného bytu, ktorý patrí OSBD Bardejov je matka maloletej a v tejto súvislosti má výdavky za obdobie, kedy sa nachádza na Slovensku, teda mimo turistickej sezóny v rozsahu 3 - 4 mesiacov, zhruba od 200,- do 300,- eur mesačne. Iné vyživovacie povinnosti rodičia nemajú.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Odvolací súd preskúmal konanie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu súdu prvého stupňa a konštatuje, že súd prvého stupňa veľmi precíznym a podrobným spôsobom zisťoval skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre to, aby zmenil súdne rozhodnutie. Dospel k záveru, že nastala zmena pomerov, tak u maloletého dieťaťa, s konkrétnym uvedením obdobia, od ktorého považoval túto zmenu za relevantnú a objektívnu a konštatoval aj zmenu pomerov u rodičov, vzhľadom k tomu, že obom odpadla vyživovacia povinnosť k prostrednému synovi. Pokiaľ išlo o príjmy a výdavky rodičov, tieto špecifikoval vo svojom rozhodnutí a dospel k záveru, že príjem otca, ktorý síce pracuje v zahraničí ako kuchár v turistickej sezóne v rozpätí zhruba 8 - 9 mesiacov predstavuje príjem, ktorý aj po rozpočítaní na jeden kalendárny rok predstavuje zhruba 1.000,- eur mesačne. Tento príjem otca spolu s faktom, že predtým platil výživné na staršieho syna vo výške 150,- eur a na dcéru vo výške 80,- eur, po zmene týchto pomerov u otca existujú podmienky na zvýšenie výživného. Toto zvýšenie neurobil súd prvého stupňa bez dôvodu vo vzťahu k potrebám dieťaťa, pretože tieto rovnako podrobným spôsobom zistil a možno konštatovať, že skutočne začatím návštevy základnej školy, kde je nesporne potrebné hrať potreby alebo výdavky súvisiace so školou, s ošatením, stravou a následne aj zdravotnými problémami maloletej, ktoré rovnako boli zistené, sú tými okolnosťami, ktoré Zákon o rodine považuje za okolnosti týkajúce sa zmeny pomerov u dieťaťa, ktoré v sebe zahŕňa možnosť aj zmeny súdneho rozhodnutia.

Pokiaľ otec aj poukázal na otázku riešenia bytovej otázky, je možné súhlasiť s jeho dôvodmi, že ako dospelý má právo zabezpečiť si vlastné bývanie vzhľadom k tomu, že výlučnou nájomkyňou bytu sa stala jeho bývalá manželka, teda matka dieťaťa, na druhej strane je potrebné uviesť, že dlhodobo spôsob života otca je taký, že sezónne viac ako trištvrte roka pôsobí v zahraničí, ten príjem je určite vyšší ako príjem, ktorý by dosahoval na Slovensku v rovnakom povolaní a tento mu umožňuje prípadne úverovou formou zabezpečiť si bývanie, ktoré ale táto položka nemôže byť na úkor prednostnej povinnosti platiť výživné na dieťa. Okrem toho iné vyživovacie povinnosti na rodičia nemajú. Matka tiež riadne pracuje. Je potrebné konštatovať, že otec v podstate aj v odvolaní súhlasí s výživným v sume 100,- eur mesačne.

Pomery, potreby a výdavky všetkých účastníkov konania, teda tak dieťaťa, matky ako aj otca boli správne súdom prvého stupňa vyhodnotené a výška výživného na obdobie po odpadnutí jednej vyživovacej povinnosti, čiže podstatnej zmeny pomerov u otca vo výške 130,- eur mesačne je tým optimálnou sumou, ktorá je výživným pre dieťa vo veku 11 rokov a potrieb, ktoré matka v konaní uviedla, na ktorých musí participovať aj otec s tým, že matka okrem výživného a starostlivosti zabezpečuje chod domácnosti a pravidelné úkony, ktoré matka ako ten z rodičov, ktorému do osobnej starostlivosti dieťa bolo zverené, musí zabezpečiť.

Preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.